

SÅ PRESSAR VI KINA ATT SÄNKA SINA UTSLÄPP

2022-07-06

Centerpartiet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
SÅ PRESSAR VI KINA ATT SÄNKA SINA UTSLÄPP	3
VI MÅSTE SÄNKA UTSLÄPPEN ÄVEN UTANFÖR SVERIGE	4
KINA OCH ANDRA SKA BETALA FÖR SINA UTSLÄPP: INFÖR KLIMATTULLAR I EU	8
HÅLLBARHETSKAPITLEN I NYA HANDELSAVTAL SKA VARA BINDANDE.....	9
GÖR DET ENKLARE OCH BILLIGARE ATT SPRIDA MILJÖVÄNLIG TEKNIK	10
FLER LÄNDER SKA KUNNA FÖLJA EUROPAS KLIMATLEDARSKAP: ÖPPNA UPP ETS TILL LÄNDER UTANFÖR EU	11
INFÖR EN GLOBAL MARKNAD FÖR MINUSUTSLÄPP	12
ÖKA KLIMATBISTÅNDET OCH STÅ UPP FÖR ENPROCENSMÅLET	13

SÅ PRESSAR VI KINA ATT SÄNKA SINA UTSLÄPP

Det är viktigt – livsviktigt – att vi i Sverige sänker våra utsläpp och att vi leder kampen mot klimatförändringarna. Det är en huvudprioritet för Centerpartiet här och nu, nästa mandatperiod och alla år framöver tills hotet är avvärjt.

Det är också viktigt att Sverige använder sitt klimatledarskap för att sänka utsläppen utomlands. Kina, USA och andra stora utsläppare ska inte få fortsätta förstöra vår gemensamma planet, och deras företag ska inte fortsättningsvis kunna ta genvägar på klimatets bekostnad för att konkurrera ut svenska företag.

Därför presenterar Centerpartiet ett antal förslag för att tvinga fram utsläppsminskningar utanför Sverige och EU. Vi föreslår dessutom mer och bättre stöd till utvecklingsländer att sänka sina utsläpp via klimatbiståndet.

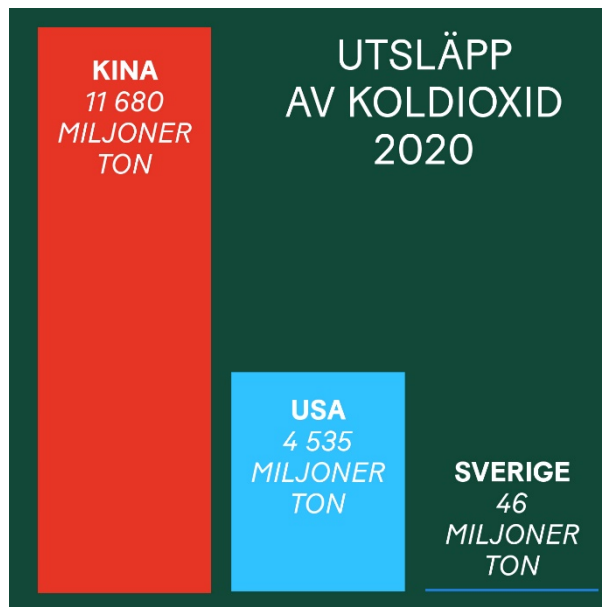
Centerpartiets förslag:

- Kina och andra ska betala för sina utsläpp: inför klimattullar i EU.
- Hållbarhetskapitlen i nya handelsavtal ska vara bindande.
- Gör det enklare och billigare att sprida klimatvänlig teknik.
- Fler länder ska kunna följa Europas klimatledarskap: öppna upp ETS till länder utanför EU.
- Inför en global marknad för minusutsläpp så att det lönar sig att göra en samhällsnytta.
- Öka klimatbiståndet och stå upp för enprocentsmålet.

VI MÅSTE SÄNKA UTSLÄPPEN ÄVEN UTANFÖR SVERIGE

Ett fåtal länder är ansvariga för en stor andel av alla utsläpp i världen. Kina släppte ut mer växthusgaser än alla utvecklade länder i hela världen tillsammans 2019. Kina stod för 32 procent av de globala utsläppen av växthusgaser, USA för 12 procent, Indien för 6,6 procent och EU:s 27 medlemsländer för 7 procent¹. Sverige bidrar i jämförelse med blott en promille av de totala globala utsläppen.

Under 2020 byggde Kina mer än ett nytt stort kolkraftverk i veckan och bränner just nu mer än hälften av allt kol i världen. Kolkraften är den enskilt största källan till den global uppvärmningen. Under ett år släpper Kinas kolkraft ut lika mycket koldioxid som Sveriges samlade utsläpp under ca 150 år².

Om vi lyckas bidra till att stänga ner hälften av alla Kinas kolkraftverk kommande decennier skulle detta alltså bidra med en enorm klimatnytta som sträcker sig långt bortom Sveriges egen kapacitet. Det tycker vi är värt att jobba för.

Kinas och andras utsläpp är inte bara ett allvarligt problem för klimatet, det är också ett hot mot Sveriges ekonomi eftersom företag i länder med lägre klimatambitioner sänker sina relativa kostnader genom att ta genvägar på klimatets bekostnad.

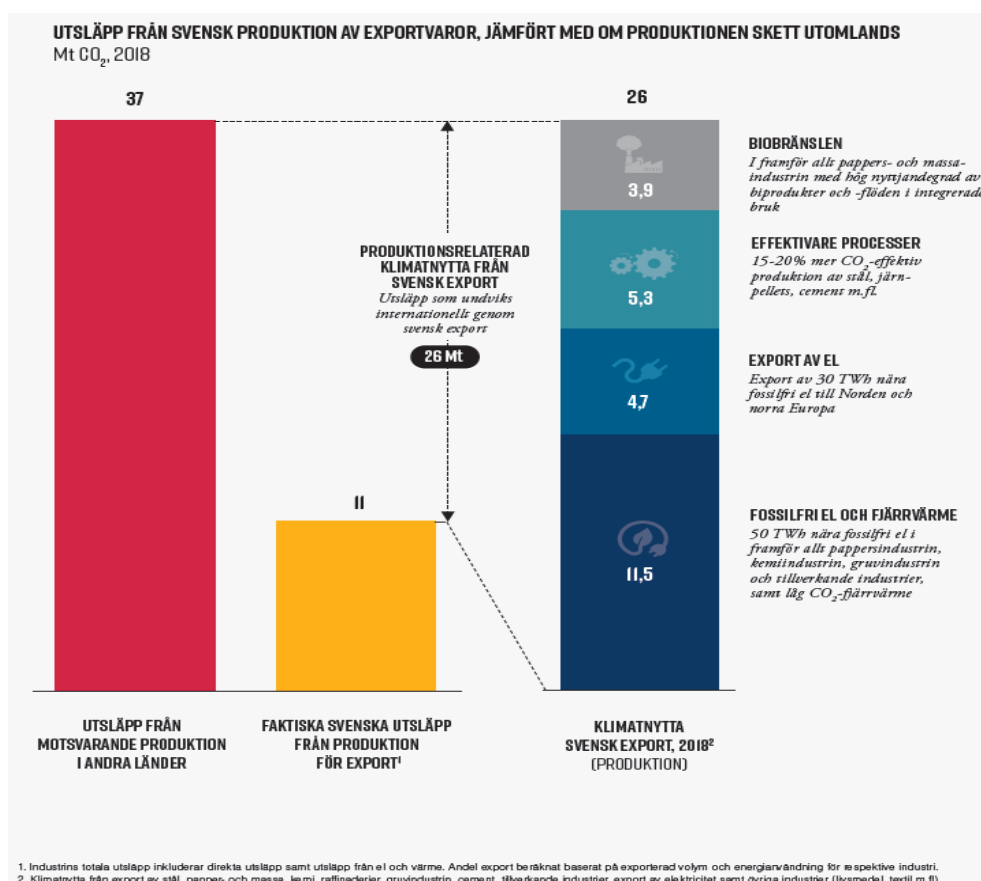
Sverige och de svenska företagen jobbar hårt för att minska sina utsläpp. Vi har några av världens striktaste lagar för att skydda miljön och minska utsläpp, och några av världens mest ambitiösa klimatmål. Många svenskar gör dessutom vad de kan i vardagen för att ta personligt ansvar. Allt detta ska vi som bor här vara stolta över.

¹ <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Miljo/Utslapp-internationellt/koldioxidutslapp-i-varlden/>

² Sveriges utsläpp: <https://www.naturvardsverket.se/data-och-statistik/klimat/vaxthusgaser-territoriella-utslapp-och-upptag/>. Utsläpp från kinas kol: <https://www.statista.com/statistics/1198032/carbon-dioxide-emissions-from-coal-use-in-china/>

I många fall går svenska företag ännu längre än vad lagen kräver för att ta ansvar och minska sina utsläpp. Tack vare bland annat Sveriges nära utsläppsfria elsystem har många av de varor vi tillverkar här ett lägre klimatavtryck än i andra länder.

Enligt en uppskattning³ släpper Sveriges produktion av exportvaror ut 11 miljoner ton koldioxid per år (2018), jämfört med 37 miljoner ton om samma produktion istället skett utomlands. Det innebär att den relativa klimatnyttan med svensk produktion av exportvaror uppgår till 26 miljoner ton koldioxid per år. Det är alltså i de flesta fall bättre för klimatet att produktion äger rum här hemma än i andra länder.

Samtidigt släpper stora bjässar som Kina ut enorma mängder växthusgaser. De bygger kol-, olje- och gaskraftverk på löpande band. Deras företag behöver inte anpassa sig efter samma regler som ska förhindra att luft, land och hav förgiftas. De har låga skatter på koldioxid och till och med subventionerar fossila bränslen.

³ Material Economics, 2021, Klimatnyttan av svensk export.

Deras företag tar helt enkelt genvägar på klimatets bekostnad, för att inte nämna dåliga arbetsvillkor. De använder nedsmutsning som en konkurrensfördel. Det är inte rättvist för svenska företag och det är uselt för klimatet. Det är samtidigt i sådana länder som utsläppsminskningar är mest kostnadseffektiva eftersom de ligger så långt efter i klimatarbetet.

Sverige ska leda klimatkampen men vi kan inte lösa problemet på egen hand. För att besegra klimathotet och stärka Sveriges konkurrenskraft måste vi dessutom använda EU:s ekonomiska muskler för att förmå de stora utsläpparna utanför unionens gränser att agera.

Centerpartiet vill använda handelspolitiken för att sätta större press på andra länder att kapa sina utsläpp för att hålla ökningen av den globala medeltemperaturen långt under 2 grader. Det gäller särskilt utvecklade länder som Kina och USA.

Därutöver behöver utvecklingsländer Sveriges stöd för att lyfta sina invånare ur fattigdom och samtidigt vårda miljö och klimat. Vi kan inte förvänta oss att de ska begränsa sin tillväxt för klimatets skull men däremot kan vi hjälpa dem att göra det på ett hållbart sätt.

Därför vill vi att en större andel av biståndsbudgeten ska gå till klimatbistånd, och därför ser vi med stor oro på regeringens nedskärningar av biståndet och Moderaternas och Sverigedemokraternas förslag till ytterligare mångmiljardsänkningar.

Varje dag utan handling är en förlorad dag. När polarisar smälter, havsnivåer stiger och barn dör av värmeslag måste vi agera – alla, överallt – snabbt, kraftfullt och gemensamt. När hela ekosystem kollapsar i haven och när allt fler djurarter utrotas på land kan vi inte vänta.

Utsläppen måste ner nu, och för att lyckas med det måste Sverige stå upp mot Kina.

CENTERPARTIETS FÖRSLAG:

1.

Kina och andra ska betala för sina utsläpp: inför klimattullar i EU.

2.

Hållbarhetskapitlen i nya handelsavtal ska vara bindande.

3.

Gör det enklare och billigare att sprida klimatvänlig teknik.

4.

**Fler länder ska kunna följa Europas klimatledarskap:
öppna upp ETS till länder utanför EU.**

5.

Inför en global marknad för minusutsläpp.

6.

Öka klimatbiståndet och stå upp för enprocentsmålet.

KINA OCH ANDRA SKA BETALA FÖR SINA UTSLÄPP: INFÖR KLIMATTULLAR I EU

Det är orättvist att svenska företag tar ansvar samtidigt som deras konkurrenter i Kina och andra länder utnyttjar sina höga utsläpp som en konkurrensfördel. Sveriges företag, som både är mer klimatsmarta och resurseffektiva, ska inte arbeta under sämre villkor för att deras utländska konkurrenter tagit genvägar via dåliga arbetsvillkor och smutsig kol.

Ett viktigt sätt att ta itu med den här orättvisan går genom klimattullar, som även kallas för en koldioxidjusteringsmekanism. Genom att införa klimattullar på EU-nivå betalar producenter av varor som exporteras till EU samma kostnad för sina koldioxidutsläpp som inhemska producenter, vilket är bra för klimatet och skapar en jämnare spelplan för Sveriges och EU:s företag.

Enligt ett förslag från Europeiska Kommissionen beräknas klimattullar minska EU:s utsläpp till 2030 med en procent inom EU och 0,4 procent i resten av världen inom de sektorer som omfattas. Klimattullar beräknas dessutom minska risken med så kallat koldioxidläckage med 29 procent till samma år. Koldioxidläckage innebär att företag som släpper ut flyttar sin verksamhet till andra länder för att exempelvis undkomma strikta klimatregler, vilket i så fall skulle göra EU:s ambitiösa klimatagenda mindre effektiv.

Centerpartiet vill:

- Att EU ska införa klimattullar, först för en begränsad skara varor och sedan succesivt inom fler sektorer.

HÅLLBARHETSKAPITLEN I NYA HANDELSAVTAL SKA VARA BINDANDE

Trots att EU kommit långt vad gäller att inkludera frågor om miljö och klimat i sina handelsavtal är Centerpartiet djupt kritiska till tandlösheten i hållbarhetskapitlen. Det borde vara en självklarhet att de avsnitt i frihandelsavtal som reglerar vilka miljöregler länderna ska förhålla sig till ska vara juridiskt bindande på samma sätt som de rent handelstekniska delarna.

Vi vill också införa sanktioner mot de länder som bryter mot hållbarhetsdelarna, och att bättre uppföljning ska komma på plats för att säkerställa att löften som våra handelspartner gör faktiskt också följs. Det är viktigt för miljön och klimatet, och för frihandelns fortsatta legitimitet och folkliga stöd.

Centerpartiet vill:

- Att hållbarhetskapitlen i handelsavtal blir bindande genom att (1) krav ställs på internationella konventioner som måste ratificeras av motparten innan handelsavtalet kan träda i kraft, och (2) att möjlighet att suspendera ett avtal om en motpart bryter mot hållbarhetskapitlens åtaganden skrivs in.

GÖR DET ENKLARE OCH BILLIGARE ATT SPRIDA MILJÖVÄNLIG TEKNIK

Att göra det dyrare att släppa ut är inte bara bra för klimatet här och nu, det är också det enskilt mest effektiva sättet att driva på investeringar i grön teknik.

Teknikens möjligheter och företagens innovationskraft är enorma, och vi måste ta tillvara på dem för att övervinna klimathotet. Vindkraftverk till havs kan både skapa förnybar el och samtidigt syresätta havsbotten och bidra till revbildning. Precisionsodling kan minska bränsleförbrukningen med 10 procent per hektar åkermark. Flexibla solceller kan printas med 3D skrivare. Och artificiella löv kan fånga koldioxid direkt ur luften.

Men det måste bli enklare att sprida den gröna tekniken. Ett hinder är de globala logistikkedjornas komplexitet. Bara ett vindkraftverk innehåller omkring 9 000 komponenter som handlas i värdekedjor över hela världen.

Det betyder att även små tariffer eller avgifter som läggs ovanpå varandra kan få stor betydelse för slutkostnaden. Att ta bort tullarna för klimatvänliga produkter kan därför ha stor effekt; slutprodukten blir billigare för konsumenten och kan därmed konkurrera ut produkter eller tjänster som smutsar ner mer.

Centerpartiet vill:

- Ta bort internationella handelshinder för klimatsmarta varor och tjänster, för att främja spridningen av klimatvänlig teknik över gränserna.
- Att EU ska driva på för ett sådant avtal mellan WTO:s medlemsländer.

FLER LÄNDER SKA KUNNA FÖLJA EUROPAS KLIMATLEDARSKAP: ÖPPNA UPP ETS TILL LÄNDER UTANFÖR EU

EU:s system för handel med utsläppsrätter, EU ETS, är bland de mest effektiva klimatåtgärderna som Sverige är del av. Det innebär i korthet att EU har satt ett tak på hur mycket som får släppas ut och att företag köper en rätt att släppa ut en andel av de totala utsläppen som är tillåtna. När taket minskas ökar priset.

Det är dags att tillåta länder utanför EU att bli del av ETS, vilket inte är möjligt idag. Dessa nya medlemmar ska dessutom erbjudas att delta i fler klimatåtgärder, i en så kallad klimatklubb, och belönas med att exempelvis befinna sig på samma sida klimattullarna som EU:s medlemsstater.

Centerpartiet vill:

- Att länder utanför EU ska kunna ansluta sig till EU:s handelssystem med utsläppsrätter.

INFÖR EN GLOBAL MARKNAD FÖR MINUSUTSLÄPP

Utsläppen minskar inte i tillräckligt snabb takt. För mycket koldioxid har redan släppts ut i atmosfären och nya utsläpp bromsas inte snabbt nog. Därför behöver vi också med hjälp av grön teknik satsa på att ta bort utsläpp från atmosfären – så kallade minusutsläpp.

Vikten av minusutsläpp bekräftas även av FN:s klimatpanel, IPCC, som menar att tekniker som möjliggör infångning av koldioxid kommer att krävas för att begränsa den globala uppvärmningen till maximalt 1,5 grader.

Precis som det ska kosta att släppa ut koldioxid till atmosfären behöver vi prissätta den samhällsnytta som skapas av att fånga in koldioxid. Värdet av ett minusutsläpp är inte nationellt, utan snarare globalt. Eftersom vi inte har ett globalt pris på koldioxid, är det svårt att sätta ett globalt pris för minusutsläpp. Därför passar det bättre att minusutsläppen idag prissätts på EU-nivå, där det finns en gemensam marknad för handel med utsläppsrätter.

Sverige har kommit förhållandevis långt i utvecklingen av teknik för minusutsläpp, och Centerpartiet har drivit på för många av de nationella satsningarna som nu är på plats. Men vi behöver gå ännu längre, och det behövs incitament för att sprida tekniken till omvärlden.

Centerpartiet vill:

- Att EU gör det möjligt att handla med minusutsläpp inom EU ETS och tar fram mål och styrmedel för negativa utsläpp. Det ska löna sig att utveckla och använda teknik som fångar in koldioxid och andra växthusgaser.
- På längre sikt vill vi se en global marknad för negativa utsläpp. För att stärka klimatnyttan ytterligare vill Centerpartiet att intäkter från tullarna – uppskattningsvis över två miljarder euro 2030 – ska leda till ökade klimatinvesteringar i EU, och även kunna gå till att stötta den gröna omställningen i utvecklingsländer.

ÖKA KLIMATBISTÅNDET OCH STÅ UPP FÖR ENPROCENTSMÅLET

Om mänskligheten ska nå 1,5-gradersmålet krävs en grön omställning i hela världen, inklusive i utvecklingsländer. Världens rikare länder, inklusive Sverige, har ett ansvar att stötta dem på en hållbar väg ut ur fattigdomen. Det ligger i Sveriges och hela världens intresse att vi lyckas i det arbetet.

Att regeringen i det här läget väljer att skära ner biståndet är därför mycket beklagligt. Och att Moderaterna och Sverigedemokraterna vill skära ännu mer i biståndet likaså.

Centerpartiet står upp för enprocentsmålet. Vi vill dessutom att andelen klimatbistånd ökar, tillsammans med andelen som går till våra två andra prioriterade områden: demokratisk utveckling och rättsstatens principer, samt hållbara jobb.

Centerpartiet vill:

- Försvara enprocentsmålet.
- Öka andelen klimatbistånd.